

2nd week: Diseases, Aches and Pains. Time expressions.

Kolikátého je? – Je třicátého září.

Čtete datum (sedmého)

1. Kolikátého mám přijít na kontrolu? — Moment, přijďte **7. 4.** – sedmého dubna / sedmého čtvrtý
2. Chtěl bych se objednat. — Máte čas **8. (osmého)?** – **Bohužel** ne, až **9.** (devátého)
3. Kolikátého bude **pozítří**? — Pozítří? **Dneska** je **30. 9.** (třicátého devátý), tak **pozítří** bude **2. 10.** (druhého desátý)
4. Kolikátého bylo **předevčirem**? — Včera bylo **29.** (dvacátého devátého), takže předevčirem muselo být **28.** (dvacátého osmého)
5. **Na** jak dlouho jsi přijel do Brna? — **Na** měsíc. Budu tady **od 9. 10. do 8. 11.** (od devátého října do osmého listopadu)
6. Kolikátého máš narozeniny? – **27. 2.** Proč se ptáš? (dvacátého sedmého druhý = **sedmadvacátého** února)
7. Kdy budete mít **letos** dovolenou, pane doktore? — Asi **od 10. do 24. 7.** (od desátého do čtyřicátého července.)
  - a. V létě < léto > letos = this year
8. Vy jste byla **loni** nemocná, že? **Odkdy dokdy?** — Od **3. 11.** do **11. 12.** (od třetího listopadu do jedenáctého prosince.)

Ordinal numbers

Irregular: první, druhý, třetí, čtvrtý

Semi-regular: pátý, devátý, desátý, dvacátý

Regular: šestý...

Kolikátý byl Usain Bolt? – Byl první.

Kolikátého je? – prvního, druhého, třetího...

Kolikátého bude zítra?

Narodil jsem se 6. 9. Narodil jsem se šestého devátý.

Třetího října. = Třetího desátý.

Devatenáctého dubna.

Dvacet tři > dvacátého třetího

Třidvacet > třidvacátého

Dvacátého osmého = 28.

Dvacátého osmý = 20. 8.

Časové předložky (temporal prepositions)

genitiv	od—do	Pracuju od rána do večera. Od pondělí do pátku. Od pěti do šesti. Jedné, dvou, tři a čtyř ; [number] i
	během	Pacient zemřel během operace. Během semestru píšeme mnoho testů. Během testu nesmíte používat telefony.
akuzativ	— (no preposition)	— příští, minulý, každý, celý + [days, weeks] — příští sobotu, minulou neděli, celý týden, každou chvíli (moment) — interval : spím dvě hodiny, studuju pět minut — dates: dvacátého
	na	— holidays : na Vánoce, na Velikonoce, na prázdniny, na víkend pojedu domů — length : pojedu tam na týden, na měsíc; půjčím ti tu knihu na hodinu — pojedu domů na Vánoce (holiday) na víkend (planned time) a budu tam celý víkend (interval)
	v / ve	— dny : v pondělí, ve středu — hodiny : v jednu hodinu, v šest hodin
	za	— uvidíme se za 5 minut (teď + 5 minut), za měsíc (teď + měsíc, za hodinu jdu domů — musíte brát ty léky pětkrát za den (= denně) / dvakrát za týden — 90 km / h = 90 kilometrů za hodinu
lokál	o	— holidays: o Vánocích, o Velikonocích, o prázdninách (on holiday: „empty days“), <u>o víkendu</u> budu doma
	po	po obědě, po snídani, po lekci, po operaci; potom („after that“)
	při	při jídle, při cvičení, při námaze, při operaci
	v	— months: v lednu, v únoru...
instrumentál	před	před týdnem, před minutou, před hodinou, předtím („before that“ – ago); před pěti minutami / dvěma hodinami (5 minut zpátky)

Slova v závorkách použijte ve správné formě.

1. (Každá zima) jezdíme lyžovat. Každou zimu...
2. (Minulý rok) jsem byl doma. Minulý rok...
3. (Minulá středa) jsem psal test. Minulou středu...
4. (Celé léto) bylo krásné počasí. Celé léto...
5. (Každá chvíle) zvonil telefon. Každou chvíli...
6. (Celá doba) jsem na tebe myslel. Celou dobu... (all the time)
7. (Minulý měsíc) jsem měl moc práce. Minulý měsíc...
8. (Každá sobota) chodím plavat. Každou sobotu...
9. **Pršelo** (celá noc). ... celou noc. Prší – it is raining
10. Studovali jsme (celé dopoledne). ... celé dopoledne
11. (Příští sobota) ti napíšu. Příští sobotu
12. Tancovali jsme (celý večer). Celý večer

Co děláte každý týden? – ~~Studuju~~.

Co děláte každé jaro, léto × každý podzim × každou zimu.

V létě × každé léto chodím u moře. | Jezdím k moři do Chorvatska.

Každý týden **chodím** do kina.

Každé léto **jezdím** domů.

Každé roční období = every season

Každé léto budu plavat, poletím domů.

Každý týden se probouzím.

Zítra se probudím.

Každý den je počasí horší a horší...,

Je zima – není teplo

Doplňte do vět **na, za** nebo nedoplňujte **žádnou** prepozici.

1. **ZA** 20 minut jsem doma!
2. **NA** jak dlouho jela Jana do Kanady? — **NA** 9 měsíců.
3. — Jak dlouho **jela** Jana do Kanady? — — **9 hodin**.
4. Kdy pojede Jana do Kanady? — **ZA** 9 hodin.
5. **Sejdeme se** v centru! Budu tam **ZA** chvíli.
6. Zítra letím **NA** rok do Ameriky. Budu tam studovat.
7. — ___ jak dlouho jsi bydlel v Berlíně? — 3 měsíce.

8. **NA** jak dlouho jedeš **do** Berlína? Jsem tady jenom **na** jeden den.
9. **ZA** dva měsíce končím školu.
10. **__-__** jak dlouho bydlíte v Praze? - Bydlím tady jenom **__-__** měsíc.
11. Můžeš jít **ven**? — Ano, ale jenom **NA** chvíli. Večer se ještě musím učit. ZA
chvíli
12. Ted' jsem v České republice, ale **ZA** týden jedu domů.
13. Byl jsem tři dny v Anglii a **__-__** **celou** dobu přšelo.

Doplňte předložku (pokud je potřeba).

1. **Před** obědem si musíš umýt ruce.
  - a. **Před toaletou / po toaletě**
2. Pojedu do Brna **NA** týden.   Pojedu do Brna **ZA** týden.   Pojedu do Brna **až** **ZA** týden.
  - a. Sleva až 50 %.
3. **NA** jaře jezdím na filmový festival.
4. Odjedu **__-__** ráno nebo **__-__** dopoledne.
  - a. ... od/do rána
5. Přijedu **v** sobotu **v** 5 hodin večer.
6. **Na** Vánoce **jezdím** vždycky domů.
7. **O** víkendu **začnu** pracovat na tom projektu.
8. Na obědě jsme mluvili o novém filmu.
9. Při obědě jsme mluvili o novém filmu.
10. Po obědě jsme mluvili o novém filmu.
  - a. Před obědem.
11. **Během** cesty jsme si povídali.   Cesta (journey, way) > cestovat
  - a. Na cestě..
  - b. Při cestě...
12. Pracuju **od** rána **do** večera.
13. Zítra pojedu **NA** týden do Francie.
14. **Po** obědě jsem šel spát.
15. Před **týdnem** jsem se vrátil z Japonska.   **ZA** týden
16. Pracuju v naší firmě **už** – tři roky.   already

Important temporal expressions

včera předevčírem minulý rok — loni předminulý rok — předloni tenkrát – once upon a tim tehdy v minulosti	dnes dneska tenhle rok — letos teď v současné době v současnosti	zítra pozíttí příští rok přes příští rok někdy (v budoucnosti) v budoucnosti
přítom, zároveň zatím/zatímco		

Vyberte vhodný výraz.

1. Loni/**letos** pojedeme na Vánoce k babičce na Moravu.

2. Kamarád tu **byl** na návštěvě **předevčím**/pozítří.
3. Musíme to udělat před chvílí/**teď hned**.   Teď = now, teď hned = right now
4. **Tenkrát**/v současné době **jsem mu nevěřila**, ale teď už mu věřím.
5. Uklízel jsem a **přítom**/a tenkrát jsem poslouchal hudbu.
6. Pracoval jsem na zahradě a manželka **zatím**/zatímco uklidila celý dům.
  - a. Pracoval jsem na zahradě, manželka zatím/**zatímco** uklidila celý dům.
  - b.
7. **Zatímco**/zatím jsem psal domácí úkol, venku přestalo pršet.
8. V minulosti/**v současné době** *studuju* medicínu v Brně.

Odpovídejte na otázky

1. Co pacientku bolí a kde? Záda   vzadu dole / nahoře / vlevo / vpravo / uprostřed
2.   Máte tady velkou modřinu
3. Co se **jí** stalo? – šla jsem nakoupit a upadla jsem venku na chodníku
4. Kam se bolest šíří? Do pravé nohy **až** ke kotníku
5. Kdy pacientku bolí noha? Při chůzi. A kdy záda? Záda ji bolí **pořád**.
6. Jaká je ta bolest? Popsat **od** jedné **do** deseti?   Asi 7. Ostrá × **Tupá**.   Pořád stejná. Ale když jdu, tak je to horší.
7. Jaký lék si pacientka vzala? – ibuprofen

Doplňujte „bolest“ (noun) or „bolet“ (verb) in suitable forms.

1. **Bolí** to tady, pane doktore, na hrudi.
  - a. Bolelo to..
  - b. Bolely mě záda
  - c. Bolela mě hlava
  - d. Bolel mě zub
2. Cítíte ještě jiné **bolest**?
3. Cítíte nějakou **bolest**?
4. Co tu **bolest** způsobuje?
5. Jak dlouho vás to **bolí**?
6. Jaká je ta bolest?
7. Je to ostrá bolest?
8. Mohla byste mi ukázat, kde vás to bolí?
9. Můžete tu **bolest** popsat?
10. Včera to **bolelo** celý den, ale dnes je to lepší.